

สธพ.ร่วมกับ สสส.ภายใต้โครงการ SHA ส่งเสริมให้สถานพยาบาลทั่วประเทศตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของสถานพยาบาลให้สอดคล้องกับแนวคิด Human –center โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและสิ่งแวดล้อมจากภายนอกอย่างผสมผสานและบูรณาการแนวทางนี้เป็นกรอบเครื่องมือในการพัฒนา โดยมีพื้นฐานแนวคิดของ “Optimal Healing Environment (OHE) สถาบัน Samuelli Institute Research สหรัฐอเมริกา ปรับให้สอดคล้องกับบริบทคนไทย โดยได้พัฒนาแบบทดสอบความพร้อมในการสร้างสิ่งแวดล้อมเพื่อการเยียวยา เพื่อให้สถานพยาบาลทั่วประเทศได้ใช้และเป็นแนวทางในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อการเอื้อยวณำตามบริบท

กรุณา ข้อที่ตรงกับประสบการณ์ของท่านที่ได้รับการรักษาพยาบาลมากที่สุดเพียงข้อเดียว

องค์ประกอบ	Implement guideline	รพ.ท่านสามารถ		
		ทำได้ทันที	ทำได้ในไม่ช้า	ทำได้น้อย
1.สร้างความตระหนักและจิตสำนึกของทีม (Developing team intention) ทีมมีความเชื่อว่าสภาวะที่ดีเกิดขึ้นได้ และคาดหวังในการสร้างสภาวะที่ดีเกิดขึ้นแก่ผู้ป่วย แม้ว่าจะไม่สามารถรักษาให้หายได้ สามารถเข้าใจและเห็นทุกข์ยากของผู้ป่วย ทีมมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าและความหมายต่อผู้รับบริการ				
	1.มีการประเมินมิติจิตใจและความต้องการ ความเชื่อของผู้ป่วยระหว่างรับการรักษา			
	2.มีสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูล patient experience ระหว่างทีม			
	3.ได้นำความต้องการนั้นมาปรับปรุงในระบบบริการ			
	4.มีการจัดบริการเพื่อการเยียวยาในระบบบริการปกติ เช่น <input type="checkbox"/> Mediation <input type="checkbox"/> Massage therapy <input type="checkbox"/> Yoga <input type="checkbox"/> Exercise & fitness <input type="checkbox"/> Pet therapy <input type="checkbox"/> Art therapy <input type="checkbox"/> Nutritional supplement <input type="checkbox"/> Stress management program <input type="checkbox"/> อื่น ๆ ระบุ.....			
2.มีการประเมินเพื่ออำนวยความสะดวกและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวมทั้งร่างกาย จิตใจ สุขภาพ และจิตวิญญาณ หรือสิ่งที่สร้างพลังในการมีชีวิตของคนไข้ ญาติ และครอบครัว (Experiencing personal wholeness)				
	1.มีค้นหาความต้องการอย่างเป็นองค์รวมของคนไข้. (patient experience)			
	2.มีแผนการให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการทั้งด้าน Clinical care risk management and pain management และ spiritual support			
	3.มีการจัดพื้นที่สำหรับตอบสนองความต้องการด้านความเชื่อ ความศรัทธาทางศาสนาสำหรับผู้ป่วยที่ต้องการ ซึ่งอาจจะไม่ใช่ทุกคน.			
	4.เจ้าหน้าที่ทุกคนมีโอกาสได้เรียนรู้ ในความหลากหลายของวัฒนธรรมของคนไข้ในพื้นที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะในประเด็นที่สอดคล้องกับโรคและสภาวะสุขภาพ			
	5.ให้ครอบครัว และผู้ดูแล caregiver ได้รับความรู้และมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย			

องค์ประกอบ	Implement guideline	รพ.ท่านสามารถ		
		ทำได้ทันที	ทำได้ในไม่ช้า	ทำได้น้อย
3. บ่มเพาะความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ระดับความสัมพันธ์ที่ดีและการได้รับการสนับสนุนกำลังใจจากเครือข่าย ญาติและครอบครัวเป็นการเยียวยาที่ดี (Cultivating relationship)				
	1. มีการสังเกตและประเมินถึงระดับความสัมพันธ์ของผู้ป่วยและญาติ รวมทั้งครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ			
	2. มีหลักประกันว่ามีการดูแลอย่างต่อเนื่อง โดยรับรู้ร่วมกันระหว่างทีมผู้ให้บริการและคนไข้			
	3. สมาชิกในทีมสุขภาพได้รับการฝึกฝนและอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสื่อสารกับผู้ป่วยรวมทั้งการรับฟังที่ดีเพื่อกระตุ้นให้ผู้ป่วยเปิดใจและมีการสื่อสารข้อมูลกลับ			
	4. ทีมงานได้รับการฝึกฝนให้บ่มเพาะความรู้สึกเห็นอกเห็นใจและเข้าใจในตัวผู้ป่วย รวมทั้งฝึกฝนในการรับรู้และแก้ไขปัญหาให้กับผู้ป่วยที่มีความซับซ้อน มีความทุกข์ยากในชีวิต รวมทั้งทักษะการให้ข่าวร้ายแก่ผู้ป่วย			
4. เจ้าหน้าที่และทีมงานมีทักษะในการปฏิบัติตัวและมีพฤติกรรมที่ดีต่อสุขภาพและป้องกันการเจ็บป่วยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี เช่น ภาวะโภชนาการ การออกกำลังกาย การพักผ่อน และการสร้างสมดุลให้กับร่างกาย ไม่มีความเครียด (Practicing Healthy Lifestyle)				
	1. รพ. กำหนดนโยบาย และช่องทางอย่างชัดเจนที่จะกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมโปรแกรมลดความเสี่ยงจากการใช้สารเสพติด เช่น บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น			
	2. รพ. มีนโยบายกระตุ้นและส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ได้รับคำแนะนำตลอดจนการให้ความรู้ภาวะโภชนาการที่ดี			
	3. รพ. มีนโยบายส่งเสริมและกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมในการควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ เช่น จัดสถานที่/อุปกรณ์ออกกำลังกาย			
	4. รพ. มีนโยบายกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการจัดการความเครียด ทำงานอย่างมีคุณค่าเกิดสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน			
5. มีระบบการแพทย์ที่วางระบบให้มีการดูแลร่วมกันระหว่างจิตใจ ร่างกาย มีการดูแลร่วมกันทั้งเครือข่าย ทั้งการแพทย์ดั้งเดิม และการแพทย์สมัยใหม่ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี				
	1. กำหนดเป็นค่านิยม หรือ core value ขององค์กร ในการวางระบบการเยียวยาที่ครอบคลุมทั้งร่างกายและจิตใจ			
	2. มีการปฏิบัติต่อผู้ป่วยที่สร้างพลังและสร้างคุณค่าของการมีชีวิตในการกระบวนกรดูแลผู้ป่วยอย่างสม่ำเสมอ เช่น การสัมผัส หรือการเสริมสร้างมิติจิตใจอื่น ๆ			
	3. เจ้าหน้าที่นำกิจกรรมการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเยียวยาไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม เพื่อให้กระบวนกรรักษาพยาบาลมีความสมบูรณ์			
6. ผู้บริหารและทีมนำสร้างวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญกับการเยียวยาทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ (Creative Healing organization)				
	1. จัดให้มีการสำรวจและประเมินระดับสุขภาพบุคลากรทาง			

องค์ประกอบ	Implement guideline	รพ.ท่านสามารถ		
		ทำได้ทันที	ทำได้ในไม่ช้า	ทำได้น้อย
	การแพทย์ และสนับสนุนกิจกรรมที่อำนวยความสะดวกให้เกิดสุขภาวะที่ดี			
	2.มีการสนับสนุนให้ผู้ป่วยมีโอกาสและมีทางเลือกในการรับบริการทางแพทย์ทางเลือก			
	3.วัฒนธรรมองค์กรให้ความสำคัญกับกระบวนการเยียวยาควบคู่หรือเพิ่มเติมกับการรักษาพยาบาลที่มีอยู่			
	4.แนวคิดเรื่องสิ่งแวดล้อมเพื่อการเยียวยาถูกกำหนดไว้ในส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ และพันธกิจอย่างเหมาะสม			
	5.ผู้นำองค์กรปลูกฝังแนวคิดและมีทีมนำหรือผู้ที่หล่อเลี้ยงให้มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อการเยียวยาในองค์กรอย่างเหมาะสม			
7.การออกแบบด้านโครงสร้างเพื่อการเยียวยา เช่น การออกแบบตกแต่ง การใช้ แสง สี เสียง ศิลปะ ธรรมชาติ ดนตรี รวมถึงการจัดสถานที่สำหรับครอบครัว ญาติ หรือความเป็นส่วนตัว ที่เอื้อต่อการเกิดสุขภาวะ (Building Healing Space)				
	1.มีการออกแบบสถานที่ให้เป็นการเยียวยาผู้ป่วยอย่างเหมาะสม			
	2.มีการใช้ดนตรี aromatherapy สำหรับผู้ป่วยที่มีความจำเป็น			
	3.มีสถานที่พักผ่อนสำหรับเจ้าหน้าที่ในองค์กรหรือองค์ประกอบด้านอื่น ๆ สำหรับการผ่อนคลาย ระหว่างการทำงานของเจ้าหน้าที่			
	4.มีการออกแบบให้เหมาะสมสำหรับ ครอบครัว ญาติ ไม่มีโอกาสใกล้ชิด			
	5.มีสถานที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยและญาติหรือพูดคุยกันอย่างเป็นส่วนตัว			
	6.มีการออกแบบให้ธรรมชาติเป็นส่วนหนึ่ง เช่น สวน ทางเดิน ในโรงพยาบาล			
	7.แสงที่เหมาะสม เช่น ในตึกผู้ป่วย จุดที่ให้บริการ			
	8.สีมีความเหมาะสมกับประเภทของผู้ป่วย			
	9.มีการใช้ศิลปะ เช่น รูปภาพหรือภาพวาด ที่ไม่มีผลกระทบต่ออารมณ์ ของผู้ป่วย			
	10.มีนโยบายหรือแนวทางที่ชัดเจนในการลดเสียงดังที่ไม่จำเป็นในกระบวนการรักษาพยาบาลผู้ป่วย เช่น จากโทรศัพท์ หรือจากเครื่องมืออุปกรณ์การแพทย์			
	11.มีการใช้ aromatherapy ใช้ในผสมผสานผู้ป่วยที่ต้องการให้มีการฟื้นฟู และผ่อนคลาย			
	12.มีการใช้ดนตรีเพื่อบำบัดในระยะการฟื้นฟู และการผ่อนคลาย สำหรับผู้ป่วย			

อ้างอิง SURVEY OF HEALING ENVIRONMENTS IN HOSPITALS, The Samueli Institute , www.SamueliInstitute.org

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ นางสาวสุภารัตน์ นาคประกอบ โทร 02-832-9475 สำนักส่งเสริมการพัฒนา สรพ.หรือ นางสาวพัทธนันท์ สีที่ patthanana@ha.or.th

โทร 02-832-9474